

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 13. júla 2006*

Vo veci C-191/05,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 28. apríla 2005,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: M. van Beek a A. Caeiros, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Portugalskej republike, v zastúpení: L. Fernandes, splnomocnený zástupca,

žalovanej,

* Jazyk konania: portugalčina.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia R. Silva de Lapuerta, P. Kūris (spravodajca), J. Klučka a L. Bay Larsen,

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 23. februára 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojou žalobou Komisia Európskych spoločenstiev navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Portugalská republika si tým, že zmenila hranice osobitne chráneného územia (ďalej len „OCHÚ“) „Moura, Mourão, Barrancos“ (ďalej len „dotknuté OCHÚ“), a tým vylúčila územia, kde sa nachádzajú druhy voľne žijúceho vtáctva, ktorých ochrana odôvodnila vytvorenie uvedeného OCHÚ, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. ES L 103, s. 1; Mim. vyd. 15/001, s. 98, ďalej len „smernica“).

2 Článok 4 ods. 1 smernice stanovuje:

„Druhy uvedené v prílohe 1 sú predmetom zvláštnych opatrení týkajúcich sa ochrany ich biotopov, aby sa zabezpečilo ich prežitie a rozmnožovanie v areáli ich rozšírenia.

V tejto súvislosti sa venuje pozornosť:

- a) druhom, ktorým hrozí vyhynutie;
- b) druhom citlivým na špecifické zmeny biotopov;
- c) druhom, ktoré sú považované za vzácne vzhľadom na ich malú početnosť alebo obmedzené rozšírenie v danej oblasti;
- d) iným druhom, ktoré vyžadujú zvláštnu pozornosť z dôvodov špecifického charakteru ich biotopov.

Ako podklady na vyhodnotenie sa berú do úvahy trendy a kolísanie početnosti populácií.

Členské štáty klasifikujú najmä podľa počtu a veľkosti najvhodnejšie územia ako osobitne chránené územia na zachovanie týchto druhov, berúc do úvahy požiadavky na ich ochranu v geografických oblastiach mora a pevniny, kde platí táto smernica.“

- 3 Po prijatí sťažnosti, z ktorej vyplývalo, že dotknuté OCHÚ bolo zmenené bez akéhokoľvek vedeckého opodstatnenia, zaslala Komisia 17. októbra 2003 portugalskej vláde výzvu, na ktorú portugalské orgány odpovedali listom z 19. decembra 2003.
- 4 Komisia zaslala 9. júla 2004 portugalskej vláde odôvodnené stanovisko, podľa ktorého si Portugalská republika tým, že zmenila hranice dotknutého OCHÚ, a tým, že vylúčila územia, kde sa nachádzajú druhy voľne žijúceho vtáctva, ktorých ochrana odôvodnila vytvorenie tohto OCHÚ, nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice, a vyzvala ju, aby prijala potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s týmto stanoviskom v lehote dvoch mesiacov od jeho doručenia. Komisia po tom, ako vzala na vedomie odpoveď portugalských orgánov z 24. februára 2005, usúdila, že situácia je naďalej neuspokojivá, a podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 5 Vo svojom návrhu Komisia tvrdí, že portugalská vláda tým, že zmenšila zákonným dekrétom č. 141/2002 z 20. mája 2002 (Diário da República I, série A, č. 116, z 20. mája 2002) dotknuté OCHÚ, ktoré ohraničila pri jeho vytvorení zákonom č. 384-B/99 z 23. septembra 1999 (Diário da República I, série A, č. 223, z 29. septembra 1999), vyňala z rámca ochrany viacero druhov voľne žijúceho vtáctva, uvedených v štandardnom formulári údajov „Natura 2000“, ktorý slúžil ako základ vytvorenia tohto OCHÚ, teda druhy, ktoré mali byť v zmysle smernice chránené.

- 6 Okrem toho Komisia zdôrazňuje, že zmena hraníc dotknutého OCHÚ nemá žiadne vedecké opodstatnenie, čo je v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi z judikatúry Súdneho dvora.
- 7 Portugalská vláda uznáva, že bez ohľadu na mieru voľnej úvahy členských štátov musí ohraničenie OCHÚ zodpovedať kritériám vyplývajúcim z ustanovení smernice tak, ako to zdôrazňuje judikatúra Súdneho dvora.
- 8 Uvedená vláda potvrdzuje, že nové primerané ohraničenie dotknutého OCHÚ sa v súčasnosti vypracováva. Bude brať do úvahy na jednej strane požiadavky primeranej ochrany druhov, ktoré odôvodnili vytvorenie tohto OCHÚ, ako sú žeriav popolavý (*Grus grus*), výr skalný (*Bubo bubo*), sup tmavohnedý (*Aegypius monachus*), orol myšiakovitý (*Hieraetus pennatus*), ako aj sup bielo hlavý (*Gyps fulvus*), a na druhej strane potrebnú ochranu stepného vtáctva v adaptovaných oblastiach.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 9 Je potrebné pripomenúť, že článok 4 smernice upravuje režim ochrany, ktorý je osobitne zameraný a posilnený tak v súvislosti s druhmi uvedenými v prílohe I, ako aj v súvislosti so sťahovacími druhmi, čo je odôvodnené tým, že v prvom prípade ide o najviac ohrozené druhy a v druhom ide o druhy, ktoré predstavujú spoločné dedičstvo Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudky z 23. mája 1990, Van den Burg, C-169/89, Zb. s. I-2143, bod 11, a z 11. júla 1996, Royal Society for the Protection of Birds, C-44/95, Zb. s. I-3805, body 23 a 26).

- 10 Je tiež potrebné zdôrazniť, že členské štáty sa pri výbere a ohraničení OCHÚ majú riadiť ornitologickými kritériami uvedenými v odsekoch 1 a 2 uvedeného článku 4 (pozri v tomto zmysle rozsudok Royal Society for the Protection of Birds, už citovaný, bod 26).
- 11 Z ustanovení zákona č. 141/2002 vyplýva, že ohraničenie dotknutého OCHÚ bolo zmenené z dôvodu, že toto OCHÚ zahŕňalo územia, ktoré nepredstavovali biotopy s významom pre stepné vtáctvo.
- 12 Je však potrebné zdôrazniť, ako správne tvrdí Komisia, že hoci sa na územiach vylúčených týmto zákonným dekrétom z OCHÚ nenachádza stepné vtáctvo, poskytujú útočisko iným druhom voľne žijúceho vtáctva, uvedeným v prílohe I smernice, ktorých ochrana odôvodnila vytvorenie tohto OCHÚ, a to žeriavovi popolavému (*Grus grus*), výrovi skalnému (*Bubo bubo*), supovi tmavohnedému (*Aegypius monachus*), orlovi myšiakovitému (*Hieraetus pennatus*) a supovi bielo-hlavému (*Gyps fulvus*).
- 13 Za týchto okolností môže členský štát zmenšiť plochu OCHÚ alebo zmeniť jeho hranice, len ak územia vylúčené z OCHÚ už nie sú najvhodnejšími územiami na ochranu druhov voľne žijúceho vtáctva v zmysle článku 4 ods. 1 smernice.
- 14 Portugalská vláda však ani neuvádzala existenciu takejto situácie v prejednávanej veci.
- 15 Je preto na mieste považovať žalobu Komisie za dôvodnú.

- 16 Berúc do úvahy uvedené skutočnosti je potrebné konštatovať, že Portugalská republika si tým, že zmenila hranice dotknutého OCHÚ, a tým vylúčila územia, kde sa nachádzajú druhy voľne žijúceho vtáctva, ktorých ochrana odôvodnila vytvorenie tohto OCHÚ, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice.

O trovách

- 17 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazat' Portugalskú republiku na náhradu trov konania a Portugalská republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat' ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Portugalská republika si tým, že zmenila hranice osobitne chráneného územia „Moura, Mourão, Barrancos“, a tým vylúčila územia, kde sa nachádzajú druhy voľne žijúceho vtáctva, ktorých ochrana odôvodnila vytvorenie uvedeného územia, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 1 smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva.**
- 2. Portugalská republika je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy